

Draiboek diensten in de Stille Week

Algemeen

1. We kennen vier diensten in de Stille Week: Witte Donderdag, Goede Vrijdag, zaterdagavond (paaswake), zondagmorgen (paasdienst).
2. Van al deze diensten wordt een liturgie op papier gemaakt en/of een beamerpresentatie gegeven. Als er een eigen predikant is, geeft die invulling aan de dienst wat betreft: muziek, lezen door gemeenteleden, keuze liederen e.d. Als er een gastpredikant is, overlegt een aangewezen kerkenraadslid met de gastpredikant over de invulling van de dienst. Vanwege de voorbereiding en het aantrekken van musici dient dat enkele maanden van tevoren geregeld te worden.

Witte Donderdag

1. Aanvang 19.30 uur.
2. Liturgische kleur: wit.
3. Er staan bloemen in de kerk.
4. De paaskaars en de twee kaarsen branden tijdens de dienst.
5. De koster steekt vooraf de paaskaars aan, zoals dat ook op zondag gebeurt; de ouderling van dienst steekt de twee kaarsen op de tafel aan bij binnenkomst van de kerkenraad.
6. De voorbeden doet in de regel de diaken (de predikant maakt dit gebed).
7. Er zijn twee collectes.
8. Viering heilig avondmaal. Bijzonderheden uitvoering avondmaal:
 - brood en wijn worden binnengebracht door diakenen tijdens het inleidende lied bij de viering
 - predikant deelt het brood uit
 - twee diakenen reiken de wijn aan;
 - tijdens de communie wordt in de regel gemusiceerd (niet gezongen).
9. Na de viering van het avondmaal dekken de diakenen de tafels af, als verwijzing naar het gegeven dat dit de laatste maaltijd van Jezus met zijn leerlingen was.
10. Terwijl de tafels worden afgedekt (ook de beker en schaal op de liturgietafel), brengt de diaken de bloemen de kerkzaal uit, als teken van soberheid vanwege de naderende kruisiging. De organist wacht met het spelen van het slotlied totdat dit is gebeurd.
11. Aan het eind van de dienst wordt de zegen niet uitgesproken, en wel hierom: de dienst van Witte Donderdag tot en met de paaswake wordt als één voortgaande dienst gezien. De zegen wordt dus aan het eind van de cyclus, in de paaswake, uitgesproken.
12. Na het slotlied verlaten we rustig de kerk; het orgel speelt ingetogen muziek.

Goede Vrijdag

1. Aanvangdienst: 19.30 uur.
2. Liturgische kleur: rood.
3. Er staan geen bloemen. Wel kan er een symbolisch bloemstuk staan als dat behoort bij de cyclus.
4. De avondmaalsbeker en –schaal staan afgedekt op de tafel.
5. De paaskaars en de twee kaarsen op de tafel branden tijdens de dienst.
6. De koster steekt vooraf de paaskaars aan, zoals dat ook op zondag gebeurt; de ouderling van dienst steekt de twee kaarsen op de tafel aan.
7. Er zijn geen collectes.
8. De diaken hoeft geen gebeden te doen.
9. Aan het eind (slot), voor het slotgebed, dooft de ouderling van dienst de paaskaars en de kaarsen op de tafel.
10. Er wordt geen zegen uitgesproken.
11. Na het slotgebed draagt de ouderling de paaskaars de kerk uit, via het pad naar achteren. De predikant en dienstdoende kerkenraadsleden sluiten daarbij meteen aan en verlaten eveneens de kerk via het pad. We geven dit aan in de liturgie, zodat

de gemeente weet wat de bedoeling is. De twee tafelkaarsen blijven staan en worden na afloop weggezet.

Stille zaterdag – de paaswake

1. Aanvang: 20.00 uur.
2. Liturgische kleur: wit.
3. Het is niet speciaal een kinderdienst, maar een dienst voor jong en oud.
4. De dienst wordt voorbereid door de predikant.
5. De voorbereidingsgroep overlegt met degene die verantwoordelijk is voor de aanschaf van de nieuwe kaars en de kleine kaarsjes.
6. Bij het binnenkomen, krijgt elke kerkganger (jong en oud) een kaarsje. Als er 200 kaarsjes gereed liggen is dat meer dan voldoende.
7. De collecte is bestemd voor het veertigdagenproject. Is er geen project dan bepaalt de kerkenraad de bestemming van de collecte.
8. Er branden geen lampen, alleen bij de tafel; als er geen beamer is, moet bekeken worden of de liturgie leesbaar is zonder lamplicht. Als het licht nodig is bij het lezen, branden de lampen wel, maar zij worden dan net voor het binnenbrengen van de paaskaars uitgedaan, totdat de kaarsjes (die ook ontstoken worden) weer uitgeblazen worden.
9. Voor de dienst begint, staan de twee nieuwe kaarsen op de liturgietafel; zij worden later in de dienst aangestoken. De paaskaars ligt in de kerkenraadskamer en wordt tijdens de dienst binnengebracht door de dienstdoende ouderling. Vooraf steekt de koster het lont van de twee kaarsen en de paaskaars even aan zodat zij straks gemakkelijker gaan branden. De ouderling van dienst draagt de brandende paaskaars binnen en steekt na plaatsing de twee kleine kaarsen op de tafel aan met het licht van de paaskaars (d.m.v. een klein kaarsje). Daarna wordt het licht doorgegeven aan de kaarsjes van de kerkgangers in de banken.
10. Nadat de kleine kaarsjes weer zijn gedoofd gaan de lampen in de kerk aan (het volle licht breekt door!). Hierna vindt de bevestiging van de doop plaats.
11. De doopbelofte wordt bevestigd; hoe dat gebeurt staat in de liturgie. De ouderling brengt op het aangegeven moment de avondmaalskan – staat op de liturgietafel – naar de keuken en vult deze met lauw water en brengt hem naar de doopvont, en vult de doopvont. De kan zet hij daarna terug op de tafel.
12. De diaken doet de gebeden niet; daar zorgt de voorbereidingsgroep voor.

Paasmorgen

1. Aanvang: 10.00 uur.
2. Liturgische kleur: wit.
3. Er zijn twee collecten.
4. De nieuwe paaskaars wordt niet door de koster voor de dienst aangestoken; dat doet de ouderling van dienst aan het begin van de dienst, omkleed met een liturgische tekst, om zo de overgang van donker naar licht, van paaswake naar paasmorgen, nog eenmaal te ervaren. De lampen in de kerk blijven uit tot de kaarsen worden aangestoken. De mensen komen dus binnen in een niet-verlichte kerk.
5. Predikant en diaken verzorgen in overleg de gebeden.
6. Er worden deze zondag geen bloemen bezorgd aan twee personen (zoals gebruikelijk op zondag), aangezien de diaconie aan veel meer mensen bloemen laat brengen. In de dienst en via de Zondagsbrief roept de diaconie de gemeente op de bloemen weg te brengen.
7. Na de dienst worden de bloemstukjes door gemeenteleden weggebracht; de diaconie heeft daarbij de regie. Het is verstandig dat een aantal diakenen assisteert bij het aanreiken van de bloemstukjes aan de gemeenteleden. De bloemstukken die overblijven brengen de diakenen weg.

Aangepast op 24-3-2014